

KRÁLOVNÁ ANGLICKEJ DETEKTÍVKY

*Agatha
Christie®*

VEĽKÁ
ŠTVORKA

Agatha
Christie[®]

VELKÁ ŠTVORKA

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Zuzana Púčeková
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Z anglického originálu Agatha Christie: The Big Four
preložila Lenka Cinková.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

The Big Four Copyright © 1927 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Translation entitled *Veľká štvorka* © 2019 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Cover Design © Augustín Putera 2019

Cover Photo © Shutterstock

ISBN 978-80-220-2196-8

NEČAKANÝ HOST

1

Poznám ľudí, ktorým plavba cez kanál nerobí ťažkosti – pokojne sedia na skladacích stoličkách, po príchode počkajú, kým loď zakotví, potom si bez náhlenia pozbierajú veci a vystúpia. Mne osobne sa niečo také nikdy nepodarilo. Od chvíle, ako vkročím na palubu, sa mi zdá, že mám primálo času, aby som sa nerušene venoval nejakej činnosti. Presúvam si batožinu sem a tam, a ak náhodou zídem dole do jedálne, hádzem do seba jedlo s pocitom úzkosti, že kým som v podpalubí, loď nečakane pristane. Tento môj nepokoj azda pochádza ešte z vojny, keď sme dostávali voľno iba na tri či nanajvýš päť dní a zdalo sa nekonečne dôležité zaistiť si miesto čo najbližšie k východu, aby sme vystúpili medzi prvými a nemárnili drahocenný čas.

V to konkrétne júlové ráno som stál pri zábradlí, pozoroval približujúce sa biele útesy Doveru a žasol nad pasažiermi, ktorí tam pokojne sedeli a ani len nezdvihli pohľad na svoju rodnú krajinu, ktorá sa črtala na obzore. Oni však zrejme boli v inej situácii než ja. Mnohí z nich si nepochybne iba zašli na víkend do Paríža, zatiaľ čo ja som posledný rok a pol strávil na ranči v Argentíne. Darilo sa mi tam a slobodný, príjemný život na juhoamerickom kontinente sa nám s manželkou veľmi pozdával, no keď som sledoval, ako sa približujeme k dôverne známemu pobrežiu, v hrdle mi narástla hrča.

Do Francúzska som prišiel pred dvoma dňami, vybavil som

neodkladné obchodné záležitosti a teraz som na ceste do Londýna, kde sa zdržím niekoľko mesiacov, čo je dosť času, aby som vyhľadal starých priateľov, predovšetkým jedného – drobného muža s vajcovitou hlavou a zelenými očami – Hercula Poirota. Zamýšľal som ho prekvapiť. V poslednom liste z Argentíny som mu nijako nenaznačil, že sa chystám cestovať – o tom sa napokon rozhodlo narýchlo, v dôsledku istých obchodných komplikácií; veľakrát som si s pobavením predstavoval radosť a prekvapenie na jeho tvári, keď ma uvidí.

Vedel som, že pravdepodobne nebude ďaleko od svojho hlavného sídla. Dni, keď pre prípady cestoval z jedného konca Anglicka na druhý, už uplynuli. Správy o jeho schopnostiach sa rozchýrili a už by nedopustil, aby mu jeden prípad zabral všetok čas. Postupne si budoval povesť „detektíva-konzultanta“, čo bolo z hľadiska prestíže niečo podobné ako lekár z Harley Street. Odjakživa opovrhoval rozšírenou predstavou o detektívovi, ktorý pátra po zločincoch ako stopovací pes, využíva dômyselné prestrojenia, pristavuje sa pri každom odťahu topánky a meria ho.

„Nie, môj milý Hastings,“ hovorieval, „to prenechajme Giraudovi a jeho priateľom. Hercule Poirot má svoje vlastné metódy. Usporiadateľ, systematický prístup a malé sivé bunky. A tak, hoci pokojne sedíme v kresle, vidíme aj to, čo ostatní prehliadajú, a nerobíme unáhlené závery ako náš ctený Japp.“

Nie, neobával som sa, že by sa Hercule Poirot príliš vzdialil od domova. Po príchode do Londýna som si v hoteli odložil batožinu a odviezol som sa priamo na starú adresu. Zaplavili ma dojímavé spomienky. Len čo som pozdravil niekdajšiu domácu, vybehol som hore, berúc schody po dvoch, a zaklopal som Poirotovi na dvere.

„Vstúpte,“ ozval sa známy hlas.

Vošiel som dnu. Poirot stál tvárou ku mne. V rukách držal malý príručný kufrík, a keď ma zbadal, pustil ho na zem.

„*Mon ami*, Hastings!“ zvolal. „*Mon ami*, Hastings!“

Náhľivo ku mne podišiel a pevne ma objal. Náš rozhovor bol nesúvislý a nezrozumiteľný. Miešali sa v ňom výkriky, nedočkavé otázky, útržkovité odpovede, odkazy od mojej manželky i vysvetľovanie dôvodov mojej cesty.

„Býva niekto v mojej starej izbe?“ opýtal som sa nakoniec, keď sme sa trochu upokojili. „Rád by som sa sem k vám znova nastáhoval.“

Poirotov výraz sa v okamihu zmenil. „*Mon Dieu!* To je názor *une chance épouvantable!* Rozhliadnite sa, priateľ môj.“

Až teraz som konečne upriamil pozornosť na okolie. Pri stene trónila obrovská truhlica prastarého vzhľadu, neďaleko od nej stálo niekoľko kufrův, úhladne zoradených od najväčšieho po najmenší. Nebolo o čom pochybovať.

„Odchádzate?“

„Áno.“

„A kam?“

„Do Južnej Ameriky.“

„Čože?!“

„Komické, však? Mám namierené do Ria, a každý deň si vravím, Hastingsovi v liste nič neprezradím – ach! Aký len bude prekvapený, keď ma zbadá!“

„Kedy odchádzate?“

Poirot pozrel na hodinky. „O hodinu.“

„Nezvykli ste tvrdiť, že neexistuje nič, čo by vás prinútilo absolvovať zaoceánsku plavbu?“

Poirot zavrel oči a striasol sa. „Priateľu, to mi ani len nespomínajte. Môj lekár ma ubezpečil, že ma to nezabije, a bude to len raz – rozumiete, už sa nikdy nevrátim.“

Posadil ma na stoličku. „Porozprávam vám, ako k tomu došlo. Viete, kto je najbohatší muž na svete? Bohatší než Rockefeller? Abe Ryland.“

„Ten americký mydlový kráľ?“

„Presne tak. Oslovil ma jeden z jeho asistentov. V súvislosti s istou veľkou firmou v Riu sa vraj dejú akési podivné čachre-machre, ako by ste to nazvali vy. Chcel, aby som to vyšetril na mieste. Odmietol som. Povedal som mu, že ak mi predloží fakty, poskytnem mu svoj odborný názor. Tvrdil však, že to nie je možné. K faktom sa dostanem až na tvári miesta. Tým by sa za bežných okolností všetko skončilo. Klásť podmienky Herculovi Poirotovi je nekonečná bezočivosť! Suma, ktorú mi ponúkol, bola však taká neslýchaná, že po prvý raz v živote som pocítil nutkanie urobiť niečo výlučne pre peniaze. Išlo o veľké bohatstvo, hotový majetok! A lákalo ma aj niečo iné – vy, priateľ môj. Posledný rok a pol bol zo mňa veľmi osamelý starec. Pomyslel som si, prečo nie? Už ma unavuje donekonečna riešiť banálne problémy. Som dosť slávny. Prijmem tie peniaze a usadím sa niekde neďaleko svojho starého priateľa.“

Tento prejav Poirotovej oddanosti ma dojal.

„Nuž som súhlasil,“ pokračoval, „a o hodinu musím odísť, aby som stihol vlak a potom loď. Je to trochu irónia osudu, nemyslíte? No priznám sa vám, Hastings, keby tá suma nebola taká vysoká, zrejme by som zaváhal, lebo len nedávno som sa pustil do jedného vlastného pátrania. Povedzte mi, čo sa zvyčajne myslí pod výrazom Veľká štvorka?“

„Podľa mňa toto spojenie pochádza z čias Parížskej mierovej konferencie, a okrem toho existuje aj vo svete filmu, kde ho používajú najmä menej významné štúdiá.“

„Chápem,“ odvetil Poirot zamyslene. „Narazil som naň v kontexte, na ktorý sa nehodí ani jeden z týchto významov, chápete. Podľa všetkého ide o medzinárodnú zločineckú skupinu alebo čosi podobné – len...“

„Len čo?“ vyzvedal som, keď sa Poirot odmlčal.

„Len sa mi zdá, že ide o niečo veľmi rozsiahle. Je to iba taký môj dojem, nič viac. Och, musím sa dobaľiť. Čas letí.“

„Nechodte,“ prehovárал som ho. „Zrušte dnešnú cestu, a môžete sa plaviť rovnakou loďou ako ja.“

Poirot sa vystrel a vyčítavo na mňa pozrel. „Vari nerozumiете? Dal som svoje slovo – slovo Hercula Poirota. Nič ma nemôže zastaviť, jedine keby išlo o otázku života a smrti.“

„A k tomu pravdepodobne nedôjde,“ zamrmal som skľúčene. „Možno len ak sa v hodine dvanástej otvorí dvere a vojde nečakaný hosť.“

Pri tejto okrídlenej vete som sa trochu zasmial a v tichu, ktoré za ňou nasledovalo, sme sa obaja strhli, keď sa z vedľajšej izby čosi ozvalo.

„Čo to bolo?“ zvolal som.

„*Ma foi!*“ odvetil Poirot. „Znie to, akoby sa váš ‚nečakaný hosť‘ objavil u mňa v spálni.“

„Ale ako? Jediné dvere do vašej spálne vedú z tejto miestnosti.“

„Máte dokonalú pamäť, Hastings. Čo z toho môžeme vyvodiť?“

„Okno! Takže je to zlodej? Vyliezť sem muselo byť veľmi náročné – povedal by som, že takmer nemožné.“

Vyskočil som na nohy a kráčal k dverám, no keď som začul, ako sa ktosi na druhej strane mocije s kľučkou, zastal som.

Dvere sa pomaly otvorili a stál v nich muž. Od hlavy až po päty ho pokrýval prach a blato, tvár mal úzku a vychudnutú. Chvíľu na nás hľadel, potom sa zaknísal a spadol. Poirot k nemu pribehol, pozrel na mňa a požiadal: „Brandy, rýchlo.“

Nalial som do pohára trochu brandy a priniesol som mu ho. Poirot primal muža, aby si trochu odpil, spoločne sme ho zdvihli a odniesli na pohovku. O niekoľko minút otvoril oči a prázdny pohľadom sa obzrel navôkol.

„Prečo ste prišli, monsieur?“ opýtal sa Poirot.

Muž otvoril ústa a prehovoril zvláštnym strojovým hlasom: „Pán Hercule Poirot. Faraway Street číslo štrnásť.“

„Áno, áno, to som ja.“

Zdalo sa, že muž nerozumie. Rovnakým tónom zopakoval: „Pán Hercule Poirot. Faraway Street číslo štrnásť.“

Poirot mu skúsil položiť niekoľko otázok. Na niektoré vôbec neodpovedal, inokedy len zopakoval tú istú repliku. Poirot mi naznačil, aby som išiel k telefónu. „Zavolajte doktorovi Ridgewayovi, nech rýchlo príde.“

Lekár bol našťastie doma a býval hneď za rohom, takže kým s chvatom dobehol, prešlo iba pár minút.

„Čo sa deje?“

Poirot mu v krátkosti objasnil situáciu a lekár sa pustil do vyšetrovania nášho zvláštneho návštevníka, ktorý, ako sa zdalo, si vôbec neuvedomoval, že sú s ním v miestnosti aj ďalší ľudia.

„Hm,“ ozval sa doktor Ridgeway, keď skončil. „Veľmi čudný prípad.“

„Mozgová horúčka?“ vyzvedal som.

Lekár si pri mojich slovách pohrdavo odrkol. „Vraj mozgová horúčka! Nič také ako mozgová horúčka neexistuje. Je to len výmysel z románov. Nie, tento muž je v šoku. Priviedla ho sem neodbytná myšlienka – nájsť pána Hercula Poirota, ktorý býva na Faraway Street číslo 14, tie slová opakuje mechanicky, ani netuší, čo znamenajú.“

„Afázia?“ spýtal som sa dychtivo.

Táto moja otázka nevyvolala až také prudké odrfknutie ako predchádzajúca. Lekár neodpovedal, no podal mužovi hárok papiera a ceruzku.

„Uvidíme, ako si poradí s týmto,“ poznamenal.

Muž chvíľu nerobil vôbec nič, potom zrazu začal horúčkovo písať. Rovnako náhle aj prestal a pustil všetko na zem. Lekár zdvihol papier a pokrútil hlavou.

„Nie je tu nič, len číslo štyri načarbané asi desaťkrát, každá štvorka väčšia než tá predchádzajúca. Predpokladám, že

chcel napísať Faraway Street 14. Skutočne pozoruhodný prípad. Myslíte, že by tu mohol zostať do popoludnia? Teraz musím ísť do nemocnice, ale poobede prídem a zariadim, čo treba. Je to príliš zaujímavý prípad na to, aby sme ho nechali len tak.“

Vysvetlil som mu, že Poirot odchádza a ja som sa ponúkol, že ho odprevadím do Southamptonu.

„To nevádi. Nechajte ho tu. Nebude robiť neplechu. Je úplne vyčerpaný, pravdepodobne bez prestávky prespí aj osem hodín. Porozprávam sa s vašou skvelou pani domácou a požiadam ju, aby naňho dohliadla.“

A zvyčajným čulým krokom vyšiel von. Poirot si zabalil aj posledné veci a neustále pritom sledoval hodinky.

„Čas beží neuveriteľne rýchlo. Nuž, Hastings, nemôžete povedať, že som vás tu nechal bez roboty. Nekonečne napínava situácia. Muž, ktorý sa objavil nevedno odkiaľ. Kto je to? Čo je to? Ach, *sapristi*, dal by som dva roky života za to, aby tá loď mala odchod až zajtra. Máme tu čosi veľmi zvláštne, veľmi zaujímavé. Ale chce to čas. Čas. Môže trvať celé dni, azda aj mesiace, kým sa dozvieme, čo nám prišiel povedať.“

„Urobím, čo bude v mojich silách,“ ubezpečil som ho. „Pokúsím sa vás adekvátne zastúpiť.“

„Ehm, pravdaže.“

Zdalo sa mi, akoby to hovoril trochu pochybovačne. Vzal som do rúk popísaný hárok papiera.

„Keby som písal román,“ prehodil som bezstarostne a poklopka po napísaných čísliciach, „toto tu by som prepojil s väčším najnovším rozmarom a nazval by som ho *Záhada Veľkej štvorky*.“

Vtom som sa strhol, pretože náš návštevník sa z ničoho nič prebral z apatie, posadil sa na pohovke a jasne, zreteľne vyslovil: „Li Čchang-jen.“

Vyzeral ako človek, ktorý sa práve prebudil. Poirot mi na-

značil, aby som mlčal. Muž pokračoval. Hovoril jasným, vysokým hlasom, to, ako rozprával, vo mne vyvolávalo pocit, že cituje z akejsi písomnej správy alebo referátu.

„Li Čchang-jen je považovaný za mozog Veľkej štvorky. Predstavuje radiacu a hybnú silu. Preto som ho označil ako Číslo jeden. Číslo dva sa len zriedkakedy spomína po mene. Jeho symbolom je dvakrát zvislo prečiarknuté písmeno S, čiže znak dolára, a tiež dva pruhy a hviezda. Z toho možno usúdiť, že ide o amerického občana a že predstavuje moc bohatstva. Je nesporné, že Číslo tri je žena a pochádza z Francúzska. Možno ide o nejakú zvodkyňu z francúzskeho *demi-monde*, no s istotou to nevieme. Číslo štyri...“

Hlas mu zakolísal a zlomil sa. Poirot sa predklonil.

„No tak,“ nabádal ho nedočkavo, „kto je Číslo štyri?“

Oči sústredene upieral na mužovu tvár, ktorú premočila hrôza a celkom mu skrivila črty.

„Ničiteľ,“ vydýchol. Potom mu telom otriasol posledný krč a bezducho sa zviezol na pohovku.

„*Mon Dieu!*“ zašepkal Poirot. „Takže som sa nemýlil. Nemýlil som sa.“

„Myslíte...“

Prerušil ma. „Odneste ho do postele v mojej izbe. Ak chcem chytiť vlak, nemôžem stratiť už ani minútu. Niežeby som ho naozaj chcel stihnúť. Ach, keby som ho len mohol s čistým svedomím zmeškať! No dal som svoje slovo. Podťe, Hastings!“

Záhadného návštevníka sme nechali na starosť pani Pearsonovej, odišli sme a len o chlp stihli vlak. Poirot bol striedavo mlčanlivý a zhovorčivý. Chvíľu sedel a hľadel z okna ako človek stratený v nejakom sne; z toho, čo som mu hovoril, očividne nepočul ani slovo. Vzápätí z ničoho nič ožil, zasypal ma príkazmi a zákazmi a zdôrazňoval, že si musíme neustále telegrafovať.

Keď sme prešli cez Woking, nadlhšie sme sa odmlčali. Vlak mal, pravdaže, najbližšiu zastávku až v Southamptone, ale práve tu ho náhodou zastavilo návestné svetlo.

„Ach! *Sacré mille tonnerres!*“ zvolal Poirot odrazu. „Som ja ale imbecil. Konečne vidím jasne. Ten vlak nepochybne zastavila svätá prozreteľnosť. Vyskočte, Hastings, vyskočte, robte, čo vám vravím!“ V okamihu otvoril dvere vozňa a vyskočil na koľajnice. „Vyhodte von kufre a potom vyskočte tiež!“

Poslúchol som ho práve včas. Vo chvíli, keď som pristál vedľa neho, vlak sa dal znova do pohybu.

„A teraz by ste mi mohli vysvetliť, o čo tu ide,“ požiadal som trochu podráždene.

„Ide o to, priateľu, že sa mi v hlave konečne rozjasnilo.“

„To ma naozaj veľmi teší.“

„Malo by,“ podotkol Poirot, „ale obávam sa, že mi nehovoríte pravdu. Zoberte, prosím, tieto dva kufre, myslím, že zvyšok zvládnem sám.“

MUŽ Z LIEČEBNE

2

Vlak našťastie zastavil neďaleko stanice. Po chvíli chôdze sme našli autodielnu, kde sme si požičali auto, a o polhodinu neskôr sme už uháňali späť do Londýna. Až vtedy sa Poirotovi uráčilo uspokojiť moju zvedavosť.

„Nechápete? Ani ja som nechápal. Ale teraz je mi to jasné, Hastings. Chceli ma odpratať z cesty.“

„Čože?“

„Áno. Veľmi šikovne. Miesto aj spôsob zvolili premyslene a nesmierne dôvtipne. Boja sa ma.“

„Kto sa vás bojí?“

„Tí štyria géniovia, ktorí sa spojili, aby mohli prekračovať

zákon. Číňan, Američan, Francúzka a ešte ktosi. Modlite sa, Hastings, aby sme sa vrátili včas.“

„Nazdávate sa, že náš hosť je v nebezpečenstve?“

„Som o tom presvedčený.“

Privítala nás pani Pearsonová. Umlčali sme jej prekvapené výkriky, keď zazrela Poirota, a žiadali sme informácie. Upokojila nás. Nikto nevolal a náš hosť nevydal ani hláska.

S úľavou sme si povzdychli a vyšli sme hore. Poirot prešiel cez prednú miestnosť rovno do spálne. Potom na mňa rozrušene zavolať.

„Hastings, je mŕtvy!“

Pribehol som za ním. Muž ležal v rovnakej polohe, v akej sme ho nechali, no bol mŕtvy, a to už nejaký čas. Utekal som po lekára. Vedel som, že Ridgeway sa určite ešte nevrátil. Takmer okamžite som našiel iného lekára a priviedol som ho do bytu.

„Ten už to má za sebou, chudák. Kto je to, nejaký tulák, s ktorým ste sa skamarátili?“

„Niečo také,“ odvetil Poirot vyhybavo. „Čo bolo príčinou smrti, pán doktor?“

„Ťažko povedať. Možno nejaký záchvat. Vyzerá to tak, že sa udusil. Asi tu nemáte zavedený plyn, však?“

„Nie, máme len elektrické osvetlenie, nič iné.“

„A obe okná sú navyše otvorené. Povedal by som, že je mŕtvy asi dve hodiny. Vy už to oznámite príslušným miestam, však?“

Odišiel. Poirot vybavil niekoľko nutných telefonátov. Trochu ma prekvapilo, keď nakoniec zavolať aj nášmu starému priateľovi inšpektorovi Jappovi a požiadal ho, či by sa u nás nezastavil. Hneď nato sa zjavila pani Pearsonová, oči jej šli vypadnúť z jamiek.

„Je tu akýsi chlap z Hanwellu, z psychiatrickej liečebne. No verili by ste tomu? Mám ho poslať hore?“

Prisvedčili sme a vzápätí vošiel robustný muž v uniforme.

„Dobré ráno, páni,“ pozdravil veselo. „Donieslo sa mi, že tu máte jedného môjho vtáčika. Ušiel včera v noci.“

„Mali sme ho tu,“ upresnil Poirot potichu.

„Takže zase utiekol?“ opýtal sa znepokojene ošetrovateľ.

„Zomrel.“

Zdalo sa, že mužovi sa značne uľavilo. „Nehovorte. Nuž, to je pre všetkých lepšie.“

„Bol... nebezpečný?“

„Myslíte, či by bol schopný niekoho zabiť? To nie. Bol pomerne neškodný. No trpel silným stihomamom. Stále rozprával o tom, ako ho chce umlčať nejaký čínsky tajný spolok. Všetci sú rovnakí.“

Striaslo ma.

„Ako dlho bol u vás v liečebni?“ opýtal sa Poirot.

„Už sú to dva roky.“

„Rozumiem,“ odvetil Poirot. „Nikdy nikomu neprišlo na um, že možno nie je blázon?“

Ošetrovateľ si neodpustil smiech. „Keby nebol blázon, prečo by ho zatvárali do psychiatrickej liečebne? Chápete, všetci naši pacienti tvrdia, že nie sú blázni.“

Poirot sa už neozval. Odviedol muža k telu. Ten ho okamžite identifikoval.

„Je to on, niet pochyb,“ povedal bez náznaku emócií. „Čudný chlapík, nemyslíte? Tak, páni, asi by som mal ísť a zaradiť potrebné formality. Mŕtvolu vás zbavíme čo najskôr. Ak sa bude konať súdne vyšetrovanie, zrejme sa tam budete musieť ukázať. Pekný deň, páni.“

Nemotorne sa uklonil a vyšuchtal z miestnosti.

O niekoľko minút prišiel Japp, inšpektor Scotland Yardu, energický a elegantný ako vždy.

„Tu ma máte, pán Poirot. Čo pre vás môžem urobiť? Myslel som, že dnes odchádzate kamsi do exotiky.“

„Môj milý Japp, potreboval by som vedieť, či ste niekedy nevideli tohto muža.“

Odviedol Jappa do spálne. Inšpektor sa zahľadel na muža na posteli a tváril sa zmätene. „Momentík, je mi akýsi povedomý, a na svojej pamäti si zakladám. Počkať, dobrý Bože, veď to je Mayerling! Nepatril k nám, ale k tajným. Pred piatimi rokmi odišiel do Ruska. Odvtedy o ňom nikto nepočul. Bol som presvedčený, že komanči ho zlikvidovali.“

„Všetko do seba zapadá,“ podotkol Poirot, keď Japp odišiel, „až na skutočnosť, že to vyzerá, akoby zomrel prirodzenou smrťou.“

Postojácky civel na nehybnú postavu a nespokojne sa mračil. Do záclon sa oprel závan vetra a Poirot na mňa vrhol prenikavý pohľad. „Hastings, to vy ste otvorili okná, keď ste ho uložili do postele?“

„Nie, ja nie,“ odvetil som. „Ak si dobre pamätám, boli zatvorené.“

Poirot náhle zdvihol hlavu.

„Boli zatvorené, no teraz sú otvorené? Čo to asi znamená?“

„Niektó sa sem dostal cez okno,“ nadhodil som.

„Možno,“ prisvedčil Poirot, ale roztržito a nepresvedčivo. Po chvíľke dodal: „To nie je práve to, čo som mal na mysli, Hastings. Keby bolo otvorené len jedno okno, až tak veľmi by ma to neudivilo. Ale otvorené sú obe, a to mi pripadá zvláštne.“

Chvatne prešiel do vedľajšej izby.

„Aj okno v obývačke je otvorené. A pritom sme ho nechali zavreté. Á!“ Sklonil sa k mŕtvemu a podrobne skúmal kútiky jeho úst. Odrazu sa vystrel.

„Zapchali mu ústa. A potom ho otrávil.“

„Matička Božia!“ vykrikol som zhrozene. „To všetko nám asi prezradí pitva.“

„Neprezradí nám nič. Nadýchal sa kyseliny kyanovodíkovej, to ho zabilo. Strčili mu ju rovno pod nos. Skôr než vrah

odišiel, pootváral všetky okná. Kyselina kyanovodíková je veľmi prchavá, ale silno páchne po horkých mandliach. Ak lekári nezacítia zápach, ktorý by ich priviedol na stopu, neskrse v nich podozrenie, že sa stalo čosi nekalé, a usúdia, že zomrel prirodzenou smrťou. Tento muž pracoval pre tajnú službu, Hastings. A pred piatimi rokmi sa stratil v Rusku.“

„Posledné dva roky bol v liečebni,“ poznamenal som. „Ale čo tie tri predchádzajúce?“

Poirot pokrútil hlavou a chytil ma za rameno.

„Hodiny, Hastings, všimnite si hodiny.“

Pozrel som sa tam, kam sa díval on, na kozubovú rímsu. Hodiny o štvrtej zastali.

„*Mon ami*, s tými hodinami niekto manipuloval. Mali ísť ešte ďalšie tri dni. Sú to osemdenné hodiny, rozumiete.“

„Prečo by to robil? Vari nás chcel naviesť, aby sme si mysleli, že ten zločin sa odohral o štvrtej?“

„Nie, nie, rozmýšľajte inak, Hastings. Použite malé sivé bunky. Ste Mayerling. Čosi začujete; veľmi dobre si uvedomujete, že váš osud je spečatený. Máte čas len na to, aby ste zanechali znamenie. Štyri hodiny, Hastings. Číslo štyri, ničiteľ. Ach, niečo mi napadlo!“

Náhlil sa do vedľajšej miestnosti a schmatol telefón. Požiadal o spojenie s Hanwellom.

„Psychiatrická liečebňa, áno? Ušiel vám dnes pacient? Čo vravíte? Počkajte chvíľku, prosím. Zopakovali by ste to? Ach, *parfaitement*.“

Zavesil a otočil sa ku mne.

„Počuli ste, Hastings? Z liečebne nikto neušiel.“

„Ale čo ten chlap... ten ošetrovateľ?“

„To by zaujímalo aj mňa.“

„Myslíte...?“

„Číslo štyri – ničiteľ.“

Hľadel som na Poirota ako obarený. Keď sa mi po chvíli

vrátil hlas, povedal som: „Isté je, že by sme ho spoznali. Bol to celkom výrazný typ.“

„Naozaj, *mon ami*? Ja si to nemyslím. Bol robustný, červenoľací, bezprostredný, mal husté fúzy a chrapľavý hlas. Teraz už zrejme nič z toho nemá, a pokiaľ ide o zvyšok, má úplne obyčajné oči, úplne obyčajné uši a dokonalé falošné zuby. Identifikovať ho nebude ani zďaleka také jednoduché, ako si myslíte. Nabudúce...“

„Vy sa nazdávate, že bude aj nejaké nabudúce?“ prerušil som ho.

Poirot zväžnel.

„Toto je súboj na život a na smrť, *mon ami*. Na jednej strane sme my dvaja, na druhej Veľká štvorka. Prvé kolo vyhrali, ale nepodarilo sa im odstrániť ma z cesty, v budúcnosti musia počítať s prítomnosťou Hercula Poirota.“

DOZVIEME SA VIAC O LI ČCHANG-JENOVÍ

3

Niekoľko dní po návšteve falošného ošetrovateľa som tak trochu dúfal, že sa vráti, a odmietal som čo i len na chvíľu opustiť byt. Pokiaľ mi bolo známe, nemal nijaký dôvod podozrievať nás, že sme odhalili jeho prestrojenie. Nazdával som sa, že by mohol prísť a pokúsiť sa odstrániť telo, no Poirot ma vysmial.

„*Mon ami*,“ povedal mi, „ak si myslíte, že sa vám podarí toho vtáčika lapiť, len tu čakajte, ale ja svojím časom plytvať nemienim.“

„Ale, Poirot,“ namietol som, „prečo sem teda vôbec chodil? Veď to bolo riskantné. Ak sa chcel neskôr vrátiť po telo, potom má jeho návšteva zmysel. Aspoň by sa zbavil dôkazov proti sebe samému, no takto predsa nič nezískal.“

Poirot charakteristickým spôsobom mykol plecami. „Ale vy sa na to nedívate očami Číslo štyri, Hastings. Spomínate dôkazy, ale aké dôkazy proti nemu máme? Pravda, máme telo, no nič nedokazuje, že toho muža zavraždili – kyselina kyanovodíková po vdýchnutí nezanecháva nijaké stopy. Nemáme svedka, ktorý by počas našej neprítomnosti videl niekoho vchádzať, a nedopátrali sme sa k tomu, kde sa pohyboval náš zosnulý priateľ Mayerling...”

Nie, Hastings, Číslo štyri nezanechal stopy a je si toho vedomý. Jeho návštevu môžeme považovať za prieskum terénu. Možno sa len chcel ubezpečiť, že Mayerling je mŕtvy, ale, čo je ešte pravdepodobnejšie, domnievam sa, že si prišiel obzrieť Hercula Poirota, pohovárať sa s protivníkom, z ktorého má strach.“

Poirotove úvahy som považoval za typicky egoistické, ale rozhodol som sa mu neprotirečiť.

„A čo súdne vyšetrovanie?“ zaujímal som sa. „Predpokladám, že tam všetko podrobne vysvetlíte a poskytnete polícii kompletný opis Číslo štyri.“

„A načo? Máme hádam k dispozícii niečo, čím by sme mohli urobiť dojem na porotu zloženú z triezvo uvažujúcich Britov? Má náš opis Číslo štyri nejakú váhu? Nie; musíme sa zmieriť s tým, že prípad uzavrú ako náhodné úmrtie. Možno, hoci v to veľmi nedúfam, sa náš bystrý vrah potľapká po pleci a bude spokojný s tým, ako šikovne v prvom kole oklamal Hercula Poirota.“

Ako zvyčajne, Poirot mal pravdu. Muž z liečebne sa už nikdy neobjavil a súdne vyšetrovanie, na ktorom som svedčil a na ktoré Poirot neprišiel, nevzbudilo záujem verejnosti.

Poirot pre plánovanú cestu do Južnej Ameriky uzavrel všetky svoje záležitosti ešte pred mojím príchodom, takže nemal nijaké prípady, na ktorých by potreboval pracovať, no hoci väčšinu času trávil v byte, veľa som z neho nedostal. Vyse-

dával v kresle a každý môj pokus o nadviazanie rozhovoru odbíjal.

Až sa ma jedného rána asi týždeň po vražde opýtal, či by som s ním nezašiel niekoho navštíviť. Potešil som sa, mal som pocit, že robí chybu, keď sa na všetko snaží prísť sám, a chcel som s ním ten prípad prediskutovať. Nebol však veľmi komunikatívny. Dokonca aj keď som sa ho opýtal, kam ideme, neodpovedal mi.

Poirot sa rád hrá na tajnostkára. Každú informáciu si necháva pre seba až do poslednej možnej chvíle. Teraz napríklad počkal, kým sme sa autobusom a dvoma vlakmi odviezli na jedno z najdepresívnejších predmestí na juhu Londýna, a až potom uznal za vhodné vysvetliť mi, o čo ide.

„Ideme navštíviť jediného človeka v Anglicku, ktorý vie, ako to chodí v čínskom podsvetí.“

„No teda! Kto je to?“

„Muž, o ktorom ste nikdy nepočuli – istý John Ingles. Je to štátny zamestnanec na dôchodku s priemerným intelektom a domom plným rôznych čínskych čačiek, ktorými nudí priateľov a známych. No ľudia, ktorí tomu rozumejú, ma ubezpečili, že jediný človek schopný poskytnúť mi informácie, ktoré hľadám, je práve tento John Ingles.“

Onedlho sme už stúpali po schodoch budovy zvanej Vavrínový dom, kde pán Ingles býval. Nevšimol som si, že by tam rástol nejaký vavrínový ker, nuž som usúdil, že ide o názov nejasného pôvodu, o aké na predmestiach nie je núdza.

Dnu nás vpustil ľahostajne sa tváriaci čínsky sluha a priviedol nás k svojmu pánovi. Pán Ingles bol mohutný chlap s trochu žltkastou pokožkou a hlboko položenými očami, ktoré pôsobili až zvlášťne hlbavo. Odložil nabok otvorený list, ktorý práve držal v ruke, vstal a privítal nás. Zmienil sa o ňom hneď vzápätí.

„Len si sadnite. Hasley mi píše, že potrebujete získať nejaké informácie a že by som vám mohol byť užitočný.“